

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan 8. semester, KA-sidefag Forår 2019

Indholdsfortegnelse

Semesterbeskrivelse.....	2
Almenpsykologi med Psykologiens Historie (General Psychology includning the History of Psychology)....	3

Semesterbeskrivelse

Version: 1.1   **Dato:** 4. december 2018

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævnet for Psykologi

Studieordning: 2018

Semesterets temaramme

Uddannelsens 8. semester er centreret omkring afhandlingen i Almenpsykologi med Psykologiens Historie giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. Målet er, at den studerende udvikler kompetencer svarende til kompetencemål for projektmodul

Semesterets organisering og forløb

På 8. semester er der et *projektmodul*

I tilknytning til de studerendes projektarbejde tilbydes:

- Introduktion og gruppeddannelse (1 dag i uge 5 og 2 dage i uge 6)
- Forelæsningsrække i psykologiens historie 12 x 2 timer (i uge 6-8)
- Seminarundervisning 5 x 2 timer i ugerne 7, 9, 12, 14 og 19
- Vejledning

Øvrige aktiviteter på semestret:

- Midtvejsevaluering
- Slutevaluering i forbindelse med opgaveaflevering

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer: Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)

Sekretariatsdækning:

Lis Kragh (studienævn) (lis@hum.aau.dk)

Annette Christensen (eksamen) (annette@hum.aau.dk)

Elsebeth Bækgaard (skema og Moodle) (elsebeth@hum.aau.dk)

Andrea Dosenrode (dispensation/merit) (ad@hum.aau.dk)

Modultitel, ECTS-angivelse**Almenpsykologi med Psykologiens Historie (General Psychology including the History of Psychology)**

15 ECTS

STADS-kode: HEAKS0007H

Placering

8. semester

Modulansvarlig, seminarhold og vejledere: Modulansvarlig: Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)**Seminarhold og vejledere:**

- **Hold 1** Ane Søndergaard Thomsen (anest@hum.aau.dk) 15 studerende
- **Hold 2** Carsten Rønn (sorbus@hum.aau.dk) 10 studerende
- **Hold 3** Jaan Valsiner (jvalsiner@gmail.com) 20 studerende
- **Hold 4** Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk) 20 studerende
- **Hold 5** Jørn Ry Hansen (ryhansen@hum.aau.dk) 25 studerende
- **Hold 6** Luca Tateo (luca@hum.aau.dk) 10 studerende
- **Hold 7** Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk) 20 studerende
- **Hold 8** Ulla Böwadt (ullab@hum.aau.dk) 12 studerende

Vejleder er seminarholder for de studerende, som hun eller han har fået tildelt

Type og sprog

Projektmodul

Dansk/engelsk

Mål

Den studerende skal gennem projektet opnå:

Viden om og forståelse af

- teorier og metoder inden for de valgte almenpsykologiske aspekter
- udvalgte relevante aspekter af psykologihistorien og psykologiens videnskabsteori.

Færdigheder i

- at formulere og vurdere en interessant teoretisk eller empirisk problemstilling inden for almenpsykologien samt begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller
- at anvende almenpsykologiens videnskabelige metoder og redskaber på en teoretisk eller empirisk problemstilling
- at kunne bringe mindst to teoretiske perspektiver på en valgt problemstilling i anvendelse • at syntetisere forskellige teoretiske perspektiver
- at kunne indlejre en problemstilling psykologihistorisk
- at kunne analysere de videnskabsteoretiske aspekter af en almenpsykologisk problemstilling og at kunne formidle og diskutere almenpsykologiske problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister.

Kompetencer til

- at kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge inden for det almenpsykologiske handlingsrum
- selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- at kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i almenpsykologiske læringsmiljøer
- at kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse, hvor almenpsykologien er relevant samt
- at bringe ovenstående viden og færdigheder i anvendelse i konkrete professionelle sammenhænge

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Projektet i modulet Almenpsykologi med psykologiens historie skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset almenpsykologisk emne.

Temarammen ligger i forlængelse af modulerne på studiets 5.-7. semester.

Projektet er teoretisk og indebærer formulering og bearbejdning af en almenpsykologisk problemstilling, der kan inddrage såvel socialpsykologiske, personlighedspsykologiske, kognitionspsykologiske som udviklingspsykologiske aspekter.

Problemstillingen skal inddrage mindst to forskellige teoretiske perspektiver.

Den valgte problemstilling skal ligeledes inndeles psykologihistorisk og videnskabsteoretisk.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
Introduktion	16 timer
Forelæsningsrække	24 timer
5 seminargange à 2 timer	10 timer
Læsning, skrivning, vejledning og forberedelse	354 timer (3-personersgruppe)
Eksamens	1 time (3-personersgruppe)

Antal forelæsninger: 12 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 5 x 2 timer

Antal seminarhold: 8

Deltagere

Modulet samlæses med Bachelorprojektet i Psykologi

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført KA-sidefagets foregående semestre.

Modulaktiviteter

- Introduktion (2 x 8 timer)
- Forelæsningsrække om psykologiens historie (12 x 2 timer) Se forelæsningsplan nedenstående.
- Seminar: (5 x 2 timer). Varetages af vejlederne. Se seminarplan nedenstående.
- Vejledning.

Eksamens

En ekstern kombineret skriftlig og mundtlig prøven.

Den mundtlige del af prøven foregår som en diskussion mellem den/de studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i den af én eller flere studerende udarbejdede projektrapport.

Pensumramme: 1250 standardsider ikke for snævert afgrænset vejledergodkendt, selvvalgt litteratur i tilknytning til projektet Studienævnet anbefaler, at højst 33% af pensum er genanvendt fra tidligere semestre.

Sidetal: 15-30 sider pr. studerende.

Resume: Der udarbejdes et resume på engelsk. Resuméet skal være på højst to sider og indgår i helhedsvurderingen af projektet.

En procesbeskrivelse vedlægges projektet som bilag.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver: 20 minutter pr. studerende samt 10 minutter til voting og karaktergivning pr. gruppe. For individuelle eksaminer er prøvetiden 30 minutter inklusiv voting og karaktergivning.

Bedømmelsesform: En karakter efter 7-trinsskalaen.

Projektrapporten og den mundtlige eksamination skal dokumentere at modulets mål er indfrieade.

Afleveringsform og -tidspunkt, herunder evt. upload til projektbibliotek: Se venligst "vigtige datoer" og "Formalia vedr. prøver"

Forelæsningsplan:

En neurotisk videnskab?

En forelæsningsrække i psykologiens historie i forbindelse med projektmodulet, der forsøger at afdække, hvilken rolle psykologiens historie kan have i forsøget på at skabe mening i studiet af det menneskelige sind.

Forelæsere:

Jaan Valsiner (jvalsiner@gmail.com)

Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)

Formål

Formålet med denne forelæsningsrække er at støtte de studerende i opfyldelse af studieordningens krav om inddragelse af psykologiens historie i projektet i almenpsykologi med psykologiens historie, idet den historiske baggrund for fremtrædende temaer i den nutidige psykologi søges belyst, ligesom det søges demonstreret, hvordan klassiske undersøgelser af forskellige empiriske forskningsdomæner (biologiske, adfærdsmæssige, kliniske og kulturelle) har resulteret i generaliseret viden.

Baseret på de studerendes interesser i deres projekter vil de temaer der dækkes i forelæsningsrækken integrere relevante elementer af psykologiens historie med basal viden fra almenpsykologien i forsøget på at skabe et basalt net af generaliseret forståelse af de forskellige bestræbelser i empirisk forskning i moderne psykologi, som er fanget i spændingen mellem behovet for at skabe nye løsninger på gamle problemer og nærsynethed hvad angår tidligere bestræbelser.

Denne spænding har ledt til en ejendommelig "performance-neurose" i empirisk psykologi, som kan heles gennem et generaliseret og historisk perspektiv på ens eget forskningsprojekt.

Opfordring til de studerende: Da forelæserne som antydet gerne vil tage udgangspunkt i de studerendes interesser, opfordres de studerende til at indsende deres foreløbige emneforslag til den modulansvarlige; så vil forslagene i videst muligt omfang blive berørt i forelæsningerne.

Litteratur

Der er ikke knyttet noget egentligt pensum til forelæsningsrækken, idet pensum for bachelorprojektet afgrænses af den studerende selv i overensstemmelse med studieordningens rammer og efter godkendelse af vejledere. Der er som følge heraf ikke anført sammentællinger af sideantal i litteraturlisterne.

Den anførte litteratur er således blot forslag til, hvordan litteratur evt. kan inddrages i bachelorprojekterne, og det siger sig selv, at intet projekt vil kunne inddrage al den foreslæde litteratur. Den studerende bør i sit projekt bestemt fokusere sin inddragelse af psykologiens historie på elementer af direkte relevans for det valgte emne,

Som primær ressource foreslås:

Walsh, R.T.G, Teo, T. & Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press,

Bogen vil kunne købes i Centerboghandlen. og det anbefales, at følge forelæsningerne, før man evt. giver sig i kast med at læse bogen.

Den øvrige foreslæede litteratur vil i videst muligt omfang blive gjort tilgængelig via AUB-links eller på Moodle.

Varighed og undervisningsform

12 dobbeltpresentationer, 24 timer i alt; forelæsningerne afholdes med 2 dobbeltpresentationer pr. dag

Forelæsningsoversigt

Fore-læsning	Varighed	Titel/Emne	Underviser
1.	2 x 45 min.	Introduktion: Hvordan bruger man psykologihistorie i sit bachelorprojekt? Psykologiens rødder: daglig (interpersonel) praksis, <i>theory of mind</i> , myterne, teologien og filosofien.	Jens Kvorning
2.	2 x 45 min.	Neurosen etableres: Psykofysik, strukturalisme, gestaltpsykologi og behaviorisme	Jens Kvorning
3.	2 x 45 min.	Ancient myths as root frameworks for psychology.	Jaan Valsiner
4.	2 x 45 min.	Imagination and thinking: unity of feelings and rituals. Carl Gustav Carus (1789-1869) and the interdisciplinary nature of psychology in the last two centuries	Jaan Valsiner
5.	2 x 45 min.	How psychologist looks at phenomena: unity of introspection and extrospection	Jaan Valsiner
6.	2 x 45 min.	Thinking between problem-solving and morality	Jaan Valsiner
7.	2 x 45 min.	Socially guided learning and teaching (<i>obuchenie</i>)	Jaan Valsiner
8.	2 x 45 min.	Personological core of general psychology (William Stern) and its contemporary implications	Jaan Valsiner
9.	2 x 45 min.	The role of probability concepts in general psychology	Jaan Valsiner
10.	2 x 45 min.	Cultural psychology as new general psychology	Jaan Valsiner
11.	2 x 45 min.	Neurosen forstærkes: Angsten for hhv. kvalitet, mening og sammenhæng: (Pseudo)kvantificering, kognitivisme, og <i>individual differences</i> .	Jens Kvorning
12.	2 x 45 min.	Undgik dansk psykologi neurosen? Neurosens afvikling: Psykose (disintegration) eller heling (reestablering af sammenhæng)?	Jens Kvorning

1. forelæsning: Introduktion: Hvordan anvender man psykologihistorie i sit bachelorprojekt? Psykologiens rødder: Daglig (interpersonel) praksis, *theory of mind*, myterne, dagligsproget, teologien og filosofien.

2 timer v/ Jens Kvorning

I denne forelæsning diskuteres det først, hvordan psykologihistorie kan inddrages i projekter.

Derefter undersøges psykologiens rødder, først og fremmest i den almenmenneskelige praksis, der formentlig trækker på fylogenetiske ressourcer i form af en *theory of mind*, men det bør altid betænkes, at disse ressourcer altid reflekteres; godt nok kommer vi ind i verden med forudsætninger for at udvikle en psyke, men denne psyke reflekteres altid i tale og tænkning, og denne tale og tænkning bliver selv en del af psyken. Derfor gøres der opmærksom på brugen af udtryk, der forbindes med psyken, i forhistoriske sprog, ligesom psykologiens lange forhistorie teologi og filosofi berøres.

Specifik relevans for bachelorprojekter: Det vil ofte være relevant at starte behandlingen af en gevint psykologisk emne med en undersøgelse af den dagligsproglige beskrivelse af emnet.

Forelæsningen knytter an til 3. forelæsning, der især undersøger psykologiens rødder i myterne, og 4. forelæsning, der undersøger forbindelserne mellem emotion og ritual.

Litteraturforslag:

Walsh, R. T. G, Teo, T., & Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapters.1-4).

Austin, J .L. (1968). A plea for excuses. In A. R. White (Ed.), *The philosophy of action* (pp. 19-42). Oxford: Oxford University Press.

Kvorning, J. (2007). Symbolske former. In T. Thellefsen & B. Sørensen (Eds.), *Livstegn: Encyklopædi semiotik.dk* (pp. 206-208). København: Haase & Søns Forlag.

Lindhardt, J. (1983). Det tredelte menneske & Det udelte menneske (kapitel. 3 & 4). In J. Lindhardt, *Martin Luther: Erkendelse og formidling i renæssancen* (pp.17-48). København: Borgen.

Wierzbicka, A. (1996). A survey of semantic primitives (chapter. 2). In A. Wierzbicka, *Semantics: Primes and universals* (pp.35-111). Oxford: Oxford University Press.

2. forelæsning: Neurosen etableres: Psykofysik, strukturalisme, gestaltpsykologi og behaviorisme.

2 timer v/ Jens Kvorning

Her undersøges etableringen af psykologien som selvstændig videnskab samt udviklingen af specielt de naturvidenskabeligt orienterede dele af psykologien frem til anden verdenskrig. Her underøges især psykofysik, strukturalismen, gestaltpsykologi og behaviorisme.

Specifik relevans for bachelorprojekter: Det kan være vigtigt at undersøge et givent emnes forudsætninger i den ældre psykologi bl.a. for at blotlægge de forkortninger/forvrængninger, som stadig findes.

Der er forbindelser til forelæsning 4. forelæsning og til 5. forelæsning, der undersøger forbindelsen mellem intro- og extroception.

Litteraturforslag:

Walsh, R. T. G, Teo, T., & Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapters.5-6).

Danziger, K. A question of identity: Who participated in psychological experiments?. In J.B.. Morowski (Ed.), Mackenzie, The rise of experimentation in American psychology (pp. 37-53). New Haven & London: Yale University Press.

- Diriwaechter, R. (2013). Structures and hierarchies in *Ganzheitspsychologie*. In L. Rudolph (Ed.), *Qualitative mathematics for social sciences: Mathematical models for research on cultural dynamics*. (pp. 101-148). London & Henley: Routledge & Kegan Paul. (Anvendes også i 11. forelæsning).
- Mackenzie, B. D. (1977). Implications and effects of the incorporation of positivism into behaviourist psychology (chapter. 4). In B. D. Mackenzie, *Behaviourism and the limits of scientific method* (pp. 101-148). London & Henley: Routledge & Kegan Paul.
- Mammen J. (1983). Sansning og erkendelse: Psykofysik & Gestaltpsychologi (kapitel. 2.1 & 2.2). In J. Mammen, *Den menneskelige sans* (pp. 47-60). København: Dansk Psykologisk Forlag.

3rd Lecture: Ancient myths as root frameworks for psychology. (Lecture in English). (2 hours by Jaan Valsiner)

Much of psychology has built its general theoretical foundations on two Western myths—that of Oedipus killing his father and marrying his mother (Sigmund Freud) that the myth of quantifiability of psychological processes (Francis Galton and all undergraduate statistics textbooks until now). The general roots of these myths are examined, and possible alternatives (e.g. myths from India -Kali-Durga and Ganesha myths) discussed. Different mythologies lead to different interest areas in contemporary psychology (e.g. “mindfulness”). Need for general knowledge in the science of psychology includes inquiry into the hidden myths in the background.

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: This lecture is purposefully meant to be perfectly useless for practical research projects so as to guide the students to start thinking widely about the general context of ideas where their developing projects are embedded. Yet it is expected that the contrast of Occidental and Oriental mythological bases of psychology creates for students a comparative and flexible mindset from which to approach their emerging projects.

READINGS:

- Morgan, C. L. (2003-1894). Other minds than ours. *From Past to Future*, 4, 1, 11-23.
- Freud, S. (1955/1892). Case 3 (Miss Lucy). In S. Freud, *Standard Edition*. Vol 2. (pp. 105-124).London: Hogarth
- Morey, L. C. (1987). Observations on the meeting between Allport and Freud. *Psychoanalytic Review*, 74, 1, 135-139.
- Makari, G. (1994). In the eye of the beholder: Helmholtzian perception and the origins of Freud's 1900 theory of transference. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 42, 549-580.
- Levi-Strauss, C. (1973). Structuralism and ecology. *Social Science Information*, 12, 1, 7-23.
- Kakar, S. (2006). Masculine/feminine: A view from the couch. In S. Kakar, *Intimate relations: Exploring Indian sexuality*. Pp. 129-140. New Delhi: Penguin.
- Menon, U. (2002). Neither victim nor rebel: Feminism and the morality of gender and family life in a Hindu temple town. In R. A. Shweder, M. Minow and H.R. Markus (Eds), *Engaging cultural differences* (pp. 288-308). New York: Russell Sage Foundation

4th lecture: Imagination and thinking: unity of feelings and rituals. Carl Gustav Carus (1789-1869) and the interdisciplinary nature of psychology in the last two centuries. (Lecture in English). (2 hours by Jaan Valsiner)

Carus was the 19th century key figure who united art (he was a romantic landscape painter), medicine (he was a medical doctor-gynecologist) and psychology (the originator of the notion of the unconscious and of the focus on development). His work would allow to re-link art and science in the 21st century.

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: This lecture provides some suggestions how to integrate art into psychology's research projects—especially those projects where the phenomena are inherently non-verbal in nature and cannot be easily addressed with verbal—interview or narrative—kinds of methods. Literary, poetic, musical, and pictorial representations are fertile grounds for developing innovative methods in New General Psychology.

READINGS:

- Köhler, U.(1985). The concept of development and the genetic method of C. G. Carus. In G. Eckart, W. Bringmann and L. Sprung (Eds.), *Contributions to history of developmental psychology* (pp. 121-126). Berlin: Mouton.
- Valsiner, J. (2017). A semiotic approach to creativity: Resources for re-contextualization. In V.-P. Glaveanu (Ed.), *The Palgrave Handbook of Creativity and Culture research* (pp 189-204). London: Palgrave. (and unpublished companion materials).
- Brinkmann, S. (2009). Literature as qualitative inquiry: The novelist as a researcher. *Qualitative Inquiry*, 15, 1376-1394.
- Vygotsky, L. S. (1971). Art as catharsis. In L. S. Vygotsky, *Psychology of Art* (pp.199-216). Cambridge, Ma.: MIT Press.

5th lecture: How psychologist looks at phenomena: unity of introspection and extro-spection. (Lecture in English).

(2 hours by Jaan Valsiner)

All psychological research begins from the introspection of the researcher. C. Lloyd Morgan's teaching of two inductions (1894) and its relevance for research today. Introspection as the central method in psychology. Examples of the Würzburg versions of introspective method use. Collective versions of introspective techniques (the Hamburg Group). Rating scales as techniques of minimal rapid introspection. .

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: Training one's own introspection as researchers is the key to success. The examples from others' uses of introspective techniques can help student projects to devise new probes

READINGS:

- .Boesch, E. E. (1991). The I and the others: Identity and empathy. In E. E. Boesch, *Symbolic action theory and cultural psychology* (pp. 295-361). Berlin: Springer.
- Bühler, K. (1951). On thought connections. In D. Rapaport (Ed.), *Organization and pathology of thought* (pp. 39-56). New York: Columbia University Press.
- Burkart, T. (2018). Dialogic introspection—a method of investigating experiences. *Human Arenas*, 1, 167-190.
- Smedslund, J. (2012). The bricoleur model of psychological practice. *Theory & Psychology*, 22 (5), 642-657

6th lecture: Thinking between problem-solving and morality. (Lecture in English)

(2 hours by Jaan Valsiner)

Classic problem-solving work from Ach through Duncker and Wertheimer to Kohlberg. Ashok dilemma (Shweder) as *experimentum crucis* for Kohlberg's look at moral reasoning. Kahnemann-Tversky and Gigerenzer **heuristics** (rationality and non-rationality),Thinking in terms of Wurzburg School. Cultural tools and impact of formal education (Luria)

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: Use of dilemma-type methods in research projects is a powerful tool to gain understanding into the phenomena. The material in this lecture helps to build research tools that combine the issues of ethics with concrete everyday life problem solving task. Understanding of the limited heuristic value of the *heuristics* of Kahnemann and others may lead to new experimental solutions.

READINGS:

- Shweder, R. A. and Much, N. (1987). Determinations of meaning: Discourse and moral socialization. In W. M. Kurtines and J. L. Gewirtz (Eds), ***Moral development through social interaction*** (pp. 197-244). New York: Wiley.
- Kahneman, D. (2002). Maps of bounded rationality: A perspective on intuitive judgment and choice. Stockholm: Nobel Lecture on December 8. Pp. 449-489
- Kahneman, D. and Tversky, A (1982). The simulation heuristic. In D. Kahneman, P. Slovic and A. Tversky (Eds.), ***Judgment under uncertainty: Heuristics and biases*** (pp. 201-208). Cambridge: Cambridge University Press.
- Gigerenzer, G. (2008). Striking a blow of sanity in theories of rationality. In G. Gigerenzer, ***Rationality for mortals: How people cope with uncertainty*** (pp. 80-91). Oxford: Oxford University Press.

7th lecture: Socially guided learning and teaching (*obuchenie*). (Lecture in English)

(2 hours by Jaan Valsiner)

Unity of teaching and learning (*obuchenie*). Absence of fitting English translation of the Russian term while in Danish the unity of teaching and learning is encoded into the language. Social guidance of learning (what is emphasized in school versus never taught at school). The psychology of masks in everyday lives and in social rituals.)

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: For anybody interested in educational and developmental psychology the materials in this lecture is of very high necessity, as the issue of **anticipating desired future development** unites psychology and education.

READINGS:

- Valsiner, J., and van der Veer, R. (2014). Encountering the border: Vygotsky's zona blizaishego razvitiya and its implications for theory of development. In A. Yasnitsky, R. van der Veer and M. Ferrari (Eds.), ***The Cambridge Handbook of Cultural-Historical Psychology*** (pp. 148-173). Cambridge: Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. and Luria, A. R. (1994/1931). Tool and symbol in child development. In R. van der Veer and J. Valsiner (Eds.), ***The Vygotsky Reader*** (pp 99-174). Oxford: Blackwell.

8th lecture: Personological core of general psychology (William Stern) and its contemporary implications. (Lecture in English).

(2 hours by Jaan Valsiner)

Psychology is about persons in the fullness of their living. This means that person as a multifaceted unity is the main focus of psychology as science. The most sophisticated elaboration of this systemic view on the person was introduced by William Stern in 1935 (*Allgemeine Psychologie*). We cover the basic notion of Stern—the lived-through world (*gelebte Welt*) and the meeting place of person and environment in the here-and-now context.

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: Understanding the person-in-context will help to narrow down societally focused research projects to the specific encounter points of the person with society, and help to develop appropriate research questions and methods. The key to this understanding is to make the **process of encounter with the world** the centerfold of the research projects.

READINGS

- Lamiell, J. and Deutsch, W. (2000). In the light of a star: An introduction to William Stern's critical personalism. *Theory & Psychology*, *10*, 715-730
- Stern W (1938). Personalistic foundations of psychology (chapter 4). In W. Stern, *General psychology from the personalistic standpoint* (pp. 68-100). New York: MacMillan.
- (or if you know German-- use the original:
- Stern, W. (1935). *Allgemeine Psychologie*. Haag: Martinus Nijhoff) (Is also used in 12th lecture)

9th lecture: The role of probability concepts in general psychology. (lecture in English) (2 hours by Jaan Valsiner)

The notion of probability is central in most of our everyday decision making, yet different models of probability are fused in these efforts (frequentistic, Bayesian, propensity). Most of psychological research practices are based on the fusion of frequentistic and Bayesian models used in statistical inference, yet it is the propensity notion that creates the basis of reality of uncertainties in our existence. Some general theoretical models in psychology make use of probabilistic notions (Gilbert Gottlieb' developmental science of **probabilistic epigenesis**).

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: Understanding of different models of probability allows to avoid errors in practical application efforts of psychology. For example, the use of frequentistic probability model in clinical or organizational practices of single case application can lead to major failures of the otherwise solid projects. Psychology is idiographic science—studying individual cases (systems) of various complexities (person, family, community, crowd, nation) similarly to other sciences that deal with unique events (e.g. astrophysics)

READINGS:

- Gigerenzer, G. (1994). Why the distinction between single-event probabilities and frequencies is important for psychology (and vice versa). In G. Wright and P. Ayton (Eds.), *Subjective probability* (pp. 129-161) Chichester: Wiley.
- Gottlieb, G. (2007). Probabilistic epigenesis. *Developmental Science*, *10*, 1, 1-11.
- Molenaar, P. (2004). A Manifesto on Psychology as idiographic science: Bringing the person back into scientific psychology, this time forever. *Measurement*, *2*, 4, 201-218.

10th lecture: Cultural psychology as new general psychology. (lecture in English). (2 hours by Jaan Valsiner)

Contemporary cultural psychology that has developed since 1990s has taken over from the general psychology tradition of William Stern the goal of studying higher psychological functions—those of goal-oriented intentional processes of human beings within their socially organized environments. The lecture provides an overview of main contemporary directions in the field (Social Representation theory, Dialogical Self theory, Activity theories Semiotic Mediation theories)

SPECIFIC VALUE FOR RESEARCH PROJECTS: The material included here will directly support any research project that attempts to make sense of the higher conscious processes of the human mind in the context of social practices and of the heterogeneous nature of the self embedded in these practices.

READINGS.

- Mammen, J., and Mironenko, I. (2015). Activity theory and the ontology of psychology: Learning from Danish and Russian experiences. *IPBS: Integrative Psychological and Behavioral Science*, *49*, 681-713. (Is also used in 12th lecture).
- Valsiner, J. (2006). The semiotic construction of solitude: Processes of internalization and externalization. *Töid märgisüsteemide alalt/ Sign System Studies* (University of Tartu), *34*, 1, 9-35.
- Hermans, H. (2001). The Dialogical Self: Toward a theory of personal and cultural positioning. *Culture & Psychology*, *7*, 3, 243-281
- Hermans, H. (2001). The construction of a Personal Position Repertoire: Method and practice. *Culture & Psychology*, *7*, 3, 323-365.

- Goncalves, M., and Ribeiro, A. (2012). Narrative processes of innovation and stability within the dialogical self. In H. Hermans and T. Gieser (Eds.), ***Handbook of Dialogical Self Theory*** (pp. 301-318)- Cambridge: Cambridge University Press,
- Bertau, M.-C. (2012). Developmental origins of the dialogical self: early childhood years. In H. Hermans and T. Gieser (Eds.), ***Handbook of Dialogical Self Theory*** (pp. 64-81). Cambridge: Cambridge University Press,

11. forelæsning: Neurosen forstærkes: Angsten for kvalitet, mening og sammenhæng: (Pseudo)kvantificering, kognitivisme og *individual differences*.

2 timer v/ Jens Kvorning

Her undersøges etableringen af den anglo-amerikanske mainstream-psykologi som fagets absolut dominérende paradigme. Specifikt forstås (1) de øgede krav til kvantificering som angst for kvalitet, (2) kognitivismens vægtlægning på rent syntaktiske sammenhænge som angst for meningsbærende semantiske sammenhænge, og endelig personlighedspsykologiens udvikling – eller måske snarere afvikling – fra central teori om mennesket i sin konkrete totalitet til en teori om individuelle forskelle som angst for sammenhæng i det hele taget.

Specifik relevans for bachelorprojekt: De forskellige typer angst kan søges afdækket i den historiske baggrund for det konkrete projekt.

Forelæsningen har forbindelser til 9. forelæsning ((pseudo)kvantificering), 7. forelæsning (kognitivisme) og 8. forelæsning (personlighed).

Litteraturforslag:

- Walsh, R. T. G, Teo, T. and Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapters 7, 10 & 11).
- Bakan, D. (1973). The test of significance in psychological research (chapter. 1). In D. Bakan, *On method: Toward a reconstruction of psychological research* (pp. 1-29). San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Mammen J. (1983). Sansning og erkendelse: Kognitivismen (kap. 2.5). In J. Mammen, *Den menneskelige sans* (pp. 84-138). København: Dansk Psykologisk Forlag.
- Michell, J. (1999). Numerical data and the meaning of measurement & Quantitative psychology's intellectual inheritance (chapters. 1-2). In J. Michell, *Measurement in psychology: A critical history of a methodological concept*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Michell, J. (2000). Normal science, pathological science and psychometrics. In *Theory & Psychology* 10(5), 639-667.
- Nuzzo, R. (2014). Statistical errors: *P* values, the 'gold standard' of statistical validity, are not as reliable as many scientists assume. *Nature*, 506, 150-152.
- Open Science Collaboration (2015). Estimating the reproducibility of psychological science. *Science*, 349 aac4716-1-aac4716-8.
- Searle, J. (1992). The recent history of materialism: The same mistake over and over (chapter 2). In J. Searle, *The rediscovery of the mind*. (pp. 27-58). Cambridge, MA & London: The MIT Press.
- Stevens, S. S. (1951). Mathematics, measurement, and psychophysics. In S. S. Stevens (Ed.), *Handbook of experimental psychology* (pp. 1-49). New York: John Wiley & Sons.
- The recent history of materialism: The same mistake over and over (Chapt. 2). In J. Searle, *The rediscovery of the mind*. (pp. 27-58), Cambridge, MA & London: The MIT Press.

12. forelæsning: Undgik dansk psykologi neurosen? Neurosens afvikling: Psykose (disintegration) eller heling (reestablering af sammenhæng)?

2 timer v/ Jens Kvorning

I 12. og sidste forelæsning stilles først spørgsmålet, om dansk psykologi undgik neurosen. På det kollektive plan kan det i det mindste konstateres, at dansk psykologi i det 20. århundrede ikke udviklede sig på samme måde som især den amerikanske; mens man i USA udviklede behaviorismen, udvikledes i Danmark den så-kaldte københavnerfænomenologi, og mens kognitivismen udvikles i USA, videreudvikles den Sovjet-inspirerede virksomhedsteori. På det individuelle plan var pedanteri, skriveblokering, depression og selvmord ikke desto mindre udbredte fænomener hos danske akademiske psykologer. Efter år 2000 ser dansk psykologi ud til at nærme sig den internationale mainstream.

Endvidere stilles spørgsmålet om neurosens (eventuelle) afvikling. Ifølge traditionel klinisk psykologi kan neuroser afløses enten af psykoser eller i heldigste fald af heling.

Det er værd at bemærke, at neurotikere hverken er dumme eller onde. Somme tider er neurosen den bedste coping-strategi, hvis man råder over begrænsede ressourcer i en konfliktfyldt verden. Freud skulle være citeret for at mene, at videnskab indebærer tvangsneurose. Måske er den neurotiske videnskab den mindst ringe løsning.

Imidlertid kan psykologiens (kollektive) neurose udvikle sig til "en psykose på det kollektive plan", hvor totalt fraktionerede emneområder er kendtegnet ved enten at udelukke den indre eller de ydre verden.

Endelig er heling en mulig – men måske ikke specielt sandsynlig – løsning: En psykologi, der danner en sammenhængende forståelse af det inderlige forhold mellem den indre og den ydre verden: Af det menneskelige liv i sin konkrete og tendentielt almengjorte totalitet.

Forelæsningen har forbindelser til forelæsning 9 og 10.

Litteraturforslag:

- Walsh, R.T.G, Teo, T., & Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapter 12).
- Hjørland, B. (2000a). Træk af dansk psykologis historie. *Psyke & Logos*, 21(1), 11-31.
- Hjørland, B. (2000b). Tidstavle: Vigtige begivenheder i dansk psykologis historie. *Psyke & Logos*, 21(1), 32-55.
- Mammen, J., & Mironenko, I. (2015). Activity theory and the ontology of psychology: Learning from Danish and Russian experiences. *IPBS: Integrative Psychological and Behavioral Science*, 49, 681-713. (Også anvendt i 10. forelæsning).
- Stern, W (1938). Personalistic foundations of psychology (chapter 4). In W. Stern, *General psychology from the personalistic standpoint* (pp. 68-100). New York: MacMillan. (eller hvis du kan tysk, så brug originalen: Stern, W. (1935). Personalistische Grundlegung der Psychologie. (Kapitel 4). In W. Stern, *Allgemeine Psychologie auf personalistischer Grundlage* (pp. 95-142). Haag: Martinus Nijhoff). (Også anvendt i 9. forelæsning).
- Windelband, W. (1998/1894). History and natural science. *Theory & Psychology*, 8(1), 5-22.

Forelæsningsrækvens samlede litteraturforslag

- Austin, J. L. (1968). A plea for excuses. In A. R. White (Ed.), *The philosophy of action* (pp. 19-42). Oxford: Oxford University Press.
- Bakan, D. (1973). The test of significance in psychological research (chapter 1) In D. Bakan, *On method: Toward a reconstruction of psychological research* (pp. 1-29). San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

- Bertau, M.-C. (2012). Developmental origins of the dialogical self: early childhood years. In H. Hermans and T. Gieser (Eds.), *Handbook of Dialogical Self Theory* (pp. 64-81). Cambridge: Cambridge University Press.
- Boesch, E. E. (1991). The I and the others: Identity and empathy. In E. E. Boesch, *Symbolic action theory and cultural psychology* (pp. 295-361). Berlin: Springer.
- Burkart, T. (2018). Dialogic introspection—a method of investigating experiences. *Human Arenas*, 1, 167-190.
- Bühler, K. (1951). On thought connections. In D. Rapaport (Ed.), *Organization and pathology of thought* (pp. 39-56). New York: Columbia University Press.
- Brinkmann, S. (2009). Literature as qualitative inquiry: The novelist as a researcher. *Qualitative Inquiry*, 15, 1376-1394.
- Danziger, K. A question of identity: Who participated in psychological experiments? In J. B. Morowski (Ed.), Mackenzie, The rise of experimentation in American psychology (pp. 37-53). New Haven & London: Yale University Press.
- Diriwaechter, R. (2013). Structures and hierarchies in *Ganzheitspsychologie*. In L. Rudolph (Ed.), Qualitative mathematics for social sciences: *Mathematical models for research on cultural dynamics* (pp. 101-148). London & Henley: Routledge & Kegan Paul.
- Freud, S. (1955/1892). Case 3 (Miss Lucy). In S. Freud, *Standard Edition*. Vol 2. (pp. 105-124).London: Hogarth.
- Gigerenzer, G. (1994). Why the distinction between single-event probabilities and frequencies is important for psychology (and vice versa). In G. Wright and P. Ayton (Eds.), *Subjective probability* (pp. 129-161) Chichester: Wiley.
- Gigerenzer, G. (2008). Striking a blow of sanity in theories of rationality. In G. Gigerenzer, *Rationality for mortals: How people cope with uncertainty* (pp. 80-91). Oxford: Oxford University Press.
- Goncalves, M., and Ribeiro, A. (2012). Narrative processes of innovation and stability within the dialogical self. In H. Hermans and T. Gieser (Eds.), *Handbook of Dialogical Self Theory* (pp. 301-318)- Cambridge: Cambridge University Press,
- Gottlieb, G. (2007). Probabilistic epigenesis. *Developmental Science*, 10, 1, 1-11.
- Hermans, H. (2001a). The Dialogical Self: Toward a theory of personal and cultural positioning. *Culture & Psychology*, 7(3), 243-281
- Hermans, H. (2001b). The construction of a Personal Position Repertoire: Method and practice. *Culture & Psychology*, 7(3), 323-365.
- Hjørland, B. (2000a). Træk af dansk psykologis historie. *Psyke & Logos*, 21(1), 11-31.
- Hjørland, B. (2000b). Tidstavle: Vigtige begivenheder i dansk psykologis historie. *Psyke & Logos*, 21(1), 32-55.
- Kahneman, D. (2002). Maps of bounded rationality: A perspective on intuitive judgment and choice. Stockholm: Nobel Lecture on December 8. (Pp. 449-489).
- Kahneman, D., & Tversky, A (1982). The simulation heuristic. In D. Kahneman, P. Slovic and A. Tversky (Eds.), *Judgment under uncertainty: Heuristics and biases* (pp. 201-208). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kakar, S. (2006). Masculine/feminine: A view from the couch. In S. Kakar, *Intimate relations: Exploring Indian sexuality* (pp. 129-140). New Delhi: Penguin.
- Köhler, U. (1985). The concept of development and the genetic method of C. G. Carus. In G. Eckart, W. Bringmann & L. Sprung (Eds.), *Contributions to history of developmental psychology* (pp. 121-126). Berlin: Mouton.
- Kvorning, J. (2007). Symbolske former. In T. Thellefsen & B. Sørensen (Eds.), *Livstegn: Encyklopædi semiotik.dk* (pp. 206-208). København: Haase & Sons Forlag.

- Lamiell, J., & Deutsch, W. (2000). In the light of a star: An introduction to William Stern's critical personalism. *Theory & Psychology*, 10, 715-730
- Levi-Strauss, C. (1973). Structuralism and ecology. *Social Science Information*, 12(1), 7-23.
- Lindhardt, J. (1983). Det tredelte menneske & Det udelte menneske (kapitel. 3 & 4). In Lindhardt. J., *Martin Luther: Erkendelse og formidling i renæssancen* (pp.17-48). København: Borgen.
- Mackenzie, B. D. (1977). Implications and effects of the incorporation of positivism into behaviourist psychology (Chapt. 4). In B. D. Mackenzie, *Behaviourism and the limits of scientific method* (pp. 101-148). London & Henley: Routledge & Kegan Paul.
- Makari, G. (1994). In the eye of the beholder: Helmholtzian perception and the origins of Freud's 1900 theory of transference. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 42, 549-580.
- Mammen J. (1983). Sansning og erkendelse: Psykofysikken, Gestaltpsikologien & Kognitivismen (kapitel 2.1, 2.2 & 2.5). In J. Mammen, *Den menneskelige sans* (pp. 47-60 & 84-138). København: Dansk Psykologisk Forlag.
- Mammen, J., & Mironenko, I. (2015). Activity theory and the ontology of psychology: Learning from Danish and Russian experiences. *IPBS: Integrative Psychological and Behavioral Science*, 49, 681-713.
- Michell, J. (1999). Numerical data and the meaning af measurement & Quantitative psychology's intellectual inheritance (chapters. 1-2). In J. Michell, *Measurement in psychology: A critical history of a methodological concept*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Michell, J. (2000). Normal science, pathological science and psychometrics. In *Theory & Psychology* 10(5), 639-667.
- Molenaar, P. (2004). A Manifesto on Psychology as idiographic science: Bringing the person back into scientific psychology, this time forever. *Measurement*, 2(4), 201-218.
- Menon, U. (2002). Neither victim nor rebel: Feminism and the morality of gender and family life in a Hindu temple town. In R. A. Shweder, M. Minow and H.R. Markus (Eds), *Engaging cultural differences* (pp. 288-308). New York: Russell Sage Foundation.
- Morgan, C. L. (2003/1894). Other minds than ours. *From Past to Future*, 4(1), 11-23.
- Morey, L. C. (1987). Observations on the meeting between Allport and Freud. *Psychoanalytic Review*, 74(1), 135-139.
- Nuzzo, R, (2014). Statistical errors: *P* values, the 'gold standard' of statistical validity, are not as reliable as many scientists assume. *Nature*, 506, 150-152
- Open Science Collaboration, (2015). Estimating the reproducibility of psychological science. *Science*, 349, aac4716-1-aac4716-8.
- Shweder, R. A. and Much, N. (1987). Determinations of meaning: Discourse and moral socialization. In W. M. Kurtines and J. L. Gewirtz (Eds), *Moral development through social interaction* (pp. 197-244). New York: Wiley.
- Smedslund, J. (2012). The bricoleur model of psychological practice. *Theory & Psychology*, 22(5), 642-657.
- Searle, J. (1992). The recent history of materialism: The same mistake over and over (chapter 2). In J. Searle, *The rediscovery of the mind*. (pp. 27-58). Cambridge, MA & London: The MIT Press.
- Stern, W (1938). Personalistic foundations of psychology (chapter 4). In W. Stern, *General psychology from the personalistic standpoint* (pp. 68-100). New York: MacMillan.(eller hvis du kan tysk, så brug originalen: Stern, W. (1935). Personalistische Grundlegung der Psychologie. (Kapitel 4). In W. Stern, *Allgemeine Psychologie auf personalistischer Grundlage* (pp. 95-142). Haag: Martinus Nijhoff).
- Stevens, S. S. (1951). Mathematics, measurement, and psychophysics. In S. S. Stevens (Ed.), *Handbook of experimental psychology* (pp. 1-49). New York: John Wiley & Sons.

- Valsiner, J. (2006). The semiotic construction of solitude: Processes of internalization and externalization. *Töid märgisüsteemide alalt/ Sign System Studies* (University of Tartu), 34, 1, 9-35.
- Valsiner, J. (2017). A semiotic approach to creativity: Resources for re-contextualization. In V.-P. Glaveanu (Ed.), *The Palgrave Handbook of Creativity and Culture research* (pp 189-204). London: Palgrave. (and unpublished companion materials).
- Valsiner, J., & van der Veer, R. (2014). Encountering the border: Vygotsky's zona blizaishego razvitya and its implications for theory of development. In A. Yasnitsky, R. van der Veer & M. Ferrari (Eds.), *The Cambridge Handbook of Cultural-Historical Psychology* (pp. 148-173). Cambridge: Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1971). Art as catharsis. In L. S. Vygotsky, *Psychology of Art* (pp.199-216). Cambridge, Ma.: MIT Press.
- Vygotsky, L. S., & Luria, A. R. (1994/1931). Tool and symbol in child development. In R. van der Veer & J. Valsiner (Eds.), *The Vygotsky Reader* (pp 99-174). Oxford: Blackwell.
- Walsh, R. T. G., Teo, T., & Baydala, A. (2014). *A critical history and philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapters 1-7 & 10-12).
- Wierzbicka, A. (1996). A survey of semantic primitives (chapter. 2). In A. Wierzbicka, *Semantics: Primes and universals* (pp.35-111). Oxford: Oxford University Press.
- Windelband, W. (1998/1894). History and natural science. *Theory & Psychology*, 8(1), 5-22.

Seminarplan:

Nummer	Varighed	Placering
1.	2 x 45 min.	Uge 7
2.	2 x 45 min.	Uge 9
3.	2 x 45 min.	Uge 12
4.	2 x 45 min.	Uge 14
5	2 x 45 min.	Uge 17